

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильэсүм
гъэтхапэм
къышегъягъеу
къыдэкы

№ 55 (22984)

2024-рэ ильэс

МЭФЭКУ

ГЪЭТХАПЭМ и 28-рэ

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGOICE.RU

тихытыу нэклубгохэр

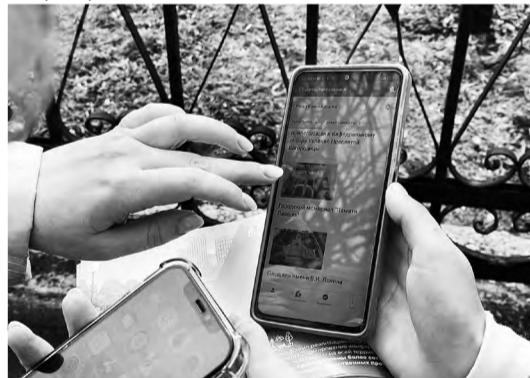

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээст

Цыфхэр хадэх

Егор Сергеев

Федеральнэ проектэу «Іэрыфэгъу къэлэ щылақлэ гъэпсыгъэныр» зыфиорэм къыдыхэлтыгъэу зетырагъэпсыхьашт чыпіхэм якыхэхынкээ зэхащэгъэ мэкъетыныр лъагъекуатэ.

Урысюем ишъолтырхэм зэеклэми мы мэкъетыныр онлайн шыкыкэм тетэу ащэкло. Адыгейимкэ къалэу Мыекъуапэ, поселкэхэу Инэм, Яблоновскэр ары чыпіхэм гъэкіжыгъэхэр зищикилагъэхэр къызыхахыгъэхэр. АР-м псеольшынымкэ, транспортимкэ, псеуплем-коммунальы ыкы гъогу хъизмэтымкэ и Министерствэ къызэртигъэмкэ, мы псеуплемхэм адэсхэу нэбгыре мин 15-м ехъу мэкъетыныр хэлэжьэгях. Ильэс къес республикэм исэу мыш тетэу зишоигъоныгъэ къизыточыкхээрэм япчыагъэ зэрэхахьорэм къылагъэтхы.

Адыгейим икъэлэ шхъяэ исаугъэт зэхэтэу «Памяти павших» зыфиорэр, Лениним ыцэ зыхыре гупчэр ыкы Свято-Успенскэ чылысым къыпэуль чыпіхэр ары къырагъеуцахъэхэр.

Поселкэу Яблоновскэм иура-

мэу Кочубей ыцэ зыхыреят спортивнэ площадкэр, урамэу Космическэм общественна чыпіхэм илэр, мы урам дэдэм къелцыкхээр спортым зыщытлытыгъэхэр спортын тэтийр ары зыхэдэнхэу къыхахыгъэхэр.

Къэлэ гъэпсыкэ зиэ Инэм псауплэ коимкэ поселкэу Дружнэм иурамэу Крестьянскэм тет гупчэр, къуаджэу Бжыхъэхъяякэм күлтурэм и Унэу дэтым къыпэуль чыпіхэр ары цыфхэм амакъэхэр зыфатыхэрэр.

Цыфхэр мэкъетыныр хэлжъэнхэмкэ гуфаклохэр іепылгэту афэхъух. АР-м ныбжыкэлохэмкэ и Комитет ащ пае ильэс 14 — 35-рэ зыныбжэ нэбгыре 334-рэ пстэумкы ыгъэххазырыгъ. Ахэр урамхэм атетхэу смартфонхэр агъефедээ цыфхэм адеэх. Алерэ мэфишым, гъэтхапэм и 15-м, и 16-м ыкы и 17-м, УФ-м и Президент

ихэдзынхэм апае участкэу къызэуахыгъэхэм ахэм тоф аща-шагъ. Нэужым агъеклэжыщт чыпіхэм зэнэжъокуум хэлажьэхэрэм атетгъэх. Ныбжыкэлохэмкэ Комитетын къызэрэштыгъягъэмкэ, джы цыфхэр нахьыбэу зыщызеклорэ чыпіхэм зы мафэ тешэмэ, ятонэрэм тоф аща-шагъ. Гушылэм пае, Мыекъуапэко Лениним ыцэ зыхыре гупчэмрэ къэлэ паркынрэ зыдещи-хэрэр. Непэ мафэм сыххатыр 3-м щыублагъэу 6-м нэс тоф аша-шагъ, неущ загъэпсэфыщт.

Мэлылгэфэгъум и 30-м нэс мэкъетыныр клошт. Къэнагъэр бэп. Ару щитми, а пчайагъэм джыри зэхъокынгъэхэр зэрэфхэхъутхэр нафэ. Гуфаклохэм тофшэни зэпагъэгъэгъэп. Ахэм джы агъеклэжыщт чыпіхэр къыхахыгъэхэм тоф аща-шагъ.

Джащ фэдэу къэралыгъо

фэо-фашихэм япортал бгэ-федээ умакъэ птын плээкынэу щит. Аш ишык-хэгъэ ссылкэри гуфаклохэм къуатыщт.

Мэкъетынхэм ильэс 14-м зыныбжэ шлойгъэу шлойгъоныгъэ зиэхэр зэкэ ахэлжээн альэкыщт. Нахьыбэу цыфхэм амакъэхэр зыфатыхэрэр 2025-рэ ильэсүм агъеклэжыщтых.

УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр къэшакло зыфхэхъугъэ лъэпкэ проектхэм ащыщт «Псеуплэр ыкы къэлэ щылақлэр» зыфиорэм ипхырышын пае аштээз федеральнэ проектэу щит «Іэрыфэгъу къэлэ щылақлэ гъэпсыгъэныр» зыфиорэр. Аш ишуагъэкэ 2017-рэ ильэсүм къызщыублагъэу 2023-м нэс Адыгейим чыпіхэм 322-рэ щызэтыгъэпсыхъяжыгъ. Ахэм джы агъеклэжыщт чыпіхэр къыхахыгъэхэм тоф аща-шагъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Оші-дэмьиші Іоф къэмыхъунэу

Адыгейим и Лышъхъэу Күмпіл Мурат 2024-рэ ильэсүм оші-дэмьиші тхъамыкІагъохэр къэмыхъэхъугъэнхэмкі, ахэм къыздахыхэрэр дэгъэзэжыжыгъэнхэмкі ыкы макІохэм зыкъамыштэнымкі АР-м и Комиссие изэхэсигъо зэришагъ. Псым зэрар аримыхынымкі Йофтхъабзэу мыгъэ зэрахъаштхэм ащ щатегу-щыІагъэх.

Гидрометеорологиемкі Адыгейим и Гупчэ ипащэу Александр Митровым къызэриуагъэмкі, къымафэм лъешу къызэрещхыгъэм ыкы къызэресьгъэм къахэккэу чыр цынащэ хъугъэ, псыхъохэм псыр къащыдэклюгъ. Шэпхъэ Ѣынагъохэм джыдэдэм ар анэсирэп. Чэшырэ зэрэчылэстагъэм къыхэккэу осыр тэлкү-тэлкүэ мэжүүжы. Пэшорыгъэшъэу къызэратьгъэмкі, къушхъэхэм осэу ательир шапхъэм нахьи нахь макл. Ильэгагъэкі метрэ 1500-м унэсүфэ ос ышын. Жъоныгъуакэм ыкіхэм — мэкъуогъум иублэгъухэм адэх псыхъохэр къунхэ ылъэкыщт фэдэу къало. Гъэмафэр фэбэнэу, машохэм зыкъаштэным ишынагъо Ѣынэу альыте

АР-м тыхъэзэуцихъэрэ дунаим икъэухъумэнкі ыкы чыопс къекуаплехэмкі и Гъэорышланлэ ипащэу Сергей Колесниковым къызэритьагъэмкі, мы аужырэ уахътэм псым зыкъымытэнымкі, зэрар аримыхынымкі Йофтхъэбээ шукаас республикэм Ѣызэрхъагъ. 2007-рэ ильэсүм къыщегъэжъагъэу Адыгейим ипхырышын альэкыщт гумэкыгъохэм нэбгыре мини 4-м ехъу ащаухъумагъ, чэнагъэу ильэсүм ашын альэкыщтыгъэ сомэ миллионы 150-м ехъур къафэнэжыгъ. Йофтхъабзэу ильэс къес раҳуухъэхэрэп игъом агъэцаклэх.

(Икъэух я 2-рэ нэклуб. ит).

ОшІэ-дэмьишІэ Йоф къэмыхъунэу

(Икінші).

2024 — 2025-рэ ильэсхэм гидротехническэ псэуальзхэм ягъэцкілэжынрэ псыхъохэм ягъэкъэбзэнрэ сомэ миллиони 112,6-рэ алэхүханэу кынрадзэ. Мыйгээ Джаджэ икүүладжэхэр агъэкъэбзэнхэу, Шэуджэн районымкілэ псыхьоу Фарзэ идамбэ агъэцкілэжынэу, Лабэ исэмэгу нэпкь идамбэ Еджэркьюаэрэ Натырбыерэ адэжь щагъэцкілэжынэу, зыми фэмыгъээзгээ гидротехническэ псэуальзэр Джэдже районым щызэпкырахыхынэу рагхуухээ. Джащ фэдэу псы хызымэтим епхыгьэ нэмэйк! Иофхъэбзэ заулэмэ язехъянкіэ проект документхэр агъэхъа-зырыштын.

Чыпілә зығъяорышшәжкыным-
кә күлүкүхәм иғъо афалъе-
тъугъ зымы фәмыйзәзегъ
гидротехническә псәуальхәр
муниципальы мылькум хәгъе-
хъэгъэнхәмкә Ioffeу ашләрәр
лъягъекләтәнәу. Псы къэкъуа-
пәхәмкә Федеральнә агентст-
вәм Пшызә шъольыркә и Гъэ-
яорышшапә ипащү Роман Ав-
деевым зәхесыгъом къизэрә-
шиуагъэмкә, Ioffхәр зыпкъ-
итыхъ, аварие къэмыхъоу кы-
мафәр рахыгъ. Краснодар псы-
ыгъыпәм псәу дәтыр шапхъе-
хәм ашләкүрәп. 2024-рә иль-
сим Краснодар псыыгъыпәм
игъафедән тегъәспсихъэгъе
псәуальхәр агъәцәккәжкын-
хәу, псыыгъыпәр агъәкъеб-
зәнәу рахуухъе. Республика
икъулькү гъенәфагъәхәр яйу-
сәхәу псыхъохәм якъуладжә-

хэм ягъэкъэбзэнкэ, дамбэхэм ягъэцэктэжынкэ loft хьбаазуу рахъухъягъэхэр зэкэ зэхашщыхт. Планхэр аукъо зэрэмынхүщир, проект документхэм ягъэхъазырын зерегугуунхэ фаер зэхэсигъом къышыха-гъэшыг.

Федеральна къералыгъо бюджет учреждениеу «Гъэйоршлаплэу «Адыгеймелиоводхоз» зыфиорэм ипащэ ипшъэрьльхэр піэльэ гъэнэфагъекэ зытъэцаклэу Александр Тонконог зэрэхильзэунэфыкыгъэмкіе, гъэрекло районищмэ ювшлэнхэр ащаагъэцэклагъэх, гидротехническэ псэуальхэм ягъяцэклэжын сомэ миллион 50,5-м ехъу

пэуягъэхъаг. Шалсыгъэ псыыгъынпээм ия 2-рэ чэзыу игъэклэжкыынкээ 2023-рэ ильэсым тофшэнхэр рагъэхъаг. 2025-рэ ильэсым ахэр аухынхэ ямурад. «Адыгеймелиоводхозым» къыфэлорышээрэ гидротехническа псацалъахэр псыхъохам

сэх псууялжэхэр псыхъохэм зыкызызраалтын ыльгэцьштэм фэхъязырых. Къэхүн ыльгэцьштэм гумэцкыгъохэм Краснооктябрьске псыгыгылпэр афэгъэхъязырыгъэнымкэ гэлэшшигъэ шыгкэм тетэү юфашэ.

Нэужжым псыхъохэм псыр къадэмькынымкэ юфхэм языттэрэ Джэджэ, Кошхъэблэ районхэм псыхъязыртэм елхын

гъе юфтьхабзэу ашызэрахъэ-
хэрэмре атегущылгъэх. ЧыпІэ
администрациехэм къызэраты-
гъемкіэ, РСЧС-м ичыпІэ күт-
тамехэм ялофышІэхэр къэхүн
ильтакышт гумекыгъохям ядэ-
гъэзыжын фэхъазырых.
УФ-м и МЧС АР-мкіэ и

УФ-М и МЧС АР-мкэ и Гээлорышэлээ шъыхаэ ишаацэу Станислав Илющенкэр зэхэсгээ тью кыышгүүшгээ. Аш зэрэхигээнэфыкыгээмкэ, гээтхапэм и 4-м кыышгээжьагээ и 14-м нэс күулжкү зэфэшьхяафхэм ялгаржжээхэрэ зынхэхээрэ комиссием РСЧС-м АР-мкэ ичилгээ подсистемэ гяатхэм зэрэфхэзьзырь ыупльэктгүй. Нэгжирэ мини 3-м ехүү зынх-

Адыгейим ил ЙыкІохэр Беларусь щыІэх

**Адыгейм илъкъло купэу АР-м ими-
нистрэхэм я Кабинет ипащэ игуадзэу
Лыхэсэ Махмудэ зипащэр Респуб-
бликзы Беларусь икъэлэ шъхъалэу
Минска мы мафахам шы!**

Купым хэтийг АР-ын экономикээ хэхь оныгээмжийн ыклийн сатыумжийн иминистрэй Шэуджэн Заур, гэсэнэгээрээ шэвээгээрээ министрэй Евгений Лебедевир, АР-ын илэгээдээ илэгээдээ Хяаизүүс Боддо.

Кыткъот къэралыгъо зыдэкъуагъэхэм зэлукъегъух щырялэштых, гъесэнгъэм, промышленностым, мэкъу-мэшым алъеныхъокъэ зэрэзэдэлжэхъэштхэм зэдьтэглийн шаштих.

Тыгъуасэ Лыыхэсэ Махьмудэ «Белгоспищепром» зыфиорэ концерным итхаматэу Олег Жидковым lyklagъ. Лъэныкъүнтур Урысыем ишъолтыррэ Беларусьре ясатыу зэфыштыкълэхэм язегъеуз симбъум тогуш Цап ох.

Іәкыб сатым шағъазекіорам хәпъе-

хъогъэныр, экспортнымрэ импортнымрэ альеныкъоклэ амалэу ялэхэм япхыры- щын лъэныкъуитгуми ашьшэ агъеуцурэр. Блэктыгъэ ильэссым Беларусь къырашы- рэ товарэу Адыгеим щыуагъэкъырэр хэпшыкъэу нахьыбэ хъугъэ. Лъэныкъуи- тлум сатыо зэдашырэм федизрэ ныкъо- рэ хэхуагъэу 2024-рэ ильэссыррагъэ- жьагь. Машинэшынным щагъэфедэрэ продукцием икъегъэоллэнки Беларусь пэртитыгъэр зэрийгтыр зэлүкіэгүм изцшхас очигд

АР-м и Лышихъэй Күмпүл Мурат промышленэ кыдэгъэкынам зөгүү шьомбугъэнэм, Иækыбым продукциер гъэкюгъэнэмкї амалэу шьольсырым илэхэр пхырышыгъэнхэм, хызметшаплэу кыдэгъэкынам пыльхэм яовшлэн хэгъэхьогъэнэм анахъэу анаэ зэрэтыраригъадзэрэр Лыхэсэ Махьмудэ къыхи-Дашынгүй

ГЭЭЧИЙН В.
Хэхьоныгъэхэм афэйорыш! эшт ми
уахтэм поселкэү Инэм щашырэ про-
мышленнэ паркыр. Гектар 200 хурэ

Чыыгоу, бизнесым амалышуухэр къезытэу, транспортнэ-инженернэ инфраструктурэү ишкыклагъэр зыщыгъэпсыгъэм къыдэгъэ-кыным фытегъэпсыхъэгъэ хэушхъяфы-кыгъэ площацкэшхо илэшт. Мы промышленнэ паркыр затлупщыкіэ, республикэм исатыу-экономическэ зэхпыныгъэхэм заушьомбгүүним ар фэорышилэшт.

Тыгъуасэ гъэсэнгъэмкэ Беларусь иминистрэу Александр Бахановичрэ АР-м гъэсэнгъэмрэ шэныгъэмрэкэ иминистрэу Евгений Лебедевымрэ зэлукэгъу зэдьяялагь. Талэкэ IoF зэрээздашэштэй ахэр зэдьитегушиялагъэх. Зигугуу ашыгъэжэм ашыгъых гъэсэнгъэм шыкэу щагъэфедэхэрэмкэ зэрээздэгощщтхэр, специалистхэм ягъэхъазырын ыкын яшэнгъэхэм ахэгъэхъогъэнир, машинэшынным, автомобильхэм яфэло-фашихэм ягъэцкэн, энергетикэм, кыыдэгъэкын промышленностым альэнүүкъокэ Кэлэгъаджэу гурит профессиональнэ гъэсэнгъэ языгъэгъотыхэрэм стажировкэ ягъэкугъэнымкэ программэм илхырышын.

Адыгейм икъыгъэ лыкъо купыр мэфи-
плэу къызытыштым шэныгъэхэмкэ
Беларусь и Лъэпкъ академие, промыш-
ленностымкэ, гъэсэныгъэмкэ, мэкумэш
хъызметымкэ ыкли къыдэгъэкъынымкэ
министерствэхэм, машинэш компаниеу
«АМКОДОР» зыфиорэм, къэралыгъо
технологическэ университетым, ныбжын-
кэхэм я Союз ашылэштых. Джащ фэдэу
Хатынь исаугъэт зэхэт къэгъэгъэ блэрхэр
къэральхъяштых.

Зэйлкігүхэм ыкін зэдэгүүшүүлэхэд
якіүх зэфхэйссыжхэм къапкырыкхэзэ,
АР-м иминистрэхэм я Кабинетрэ
Республикеу Беларусь и Правительствэрэ
сатыу-экономическэ, научнэ-техническэ
ыкін социальнэ-культурнэ зэдэлжээнэ-
гээ зэдирягэштүм фэгъэхыгээ Зээз-
гыныгээм зэдкілэтхэштых, 2024 —
2026-рэ ильэсхэм ар пхырыщыгээ зэ-
рэхүүшт планыр аг-анэфант.

*АР-м и Лышъхэ
ипресс-къулыкъу*

Лофтэн арагъэгъоты

Хэушхъафыкыгъэ дээ операцием иветеранхэм ыкли ахэм яунагъохэм арысхэм тоофшлэн ягъэгъотыгъенир, иклэрыйклэу егъэджэжыгъэнхэм ялофыгъохэр фондэу «Хэгъэгум иухъумаклохэр» зыфиорэм ишъолыр къутамэ инэпльэгъу ригъэкыихэрэп.

Аще фэгэхъягъагь шъолтыр фондын ипащэу Платыкъо Аслъан АР-м цыфхэм юшибэн ягъягъотыгъаныгъанымка къу-

лыхъум и Гъэйорышланлэ ипащэ дырилэгъз зэlykIэгъур.

Лошанан яғъалытыгъанымкілә Урысның зиянкүйіндең көзінен күтілді.

Мыш фэдээ зээлэжжээнэгээ муниципальнэ образованихээм ащаагъефедэшт. А чыгылэхэм, федеральнэ едзьыгъом кындыхэлтыгъатайз, Ioвшэн ягъэгъотыгъенымкіе ермэлтийхэр мэкьюогъум и 28-м ашызэхашштых.

Шыгуу къедгээкъыжын юофшэн ягъэ-
гъотыгъенымкэ Гупчэм илофышэ мафз
къес шьольтыр фондым цыифхэр зэрэ-
шиштэхэрээр. Аш пае пэшфорыгъешьеу
сүхэлтэхийн ишигэлэл.

Апэрэ ІэпыІэгъур

Шъобжхэр зытещагъэ хъухэрэм апэрэ медицинэ ІэпыІэгъур ягъэгъотыгъэним зыщыфагъэсэхэрэ Іофтхъабзэ къералыгъо фондэу «Хэгъэгум иухъумаклохэр» зыфиорэм ишъолъыр къутамэ щызэхашагъ

Апэрэ Іәпүілгүр зерябгъэгъотышт шыкір нәрыйтәгү көафәзышығъәхәр общественнә организациеу Урысые Көашт Плыжым и Адыгә республикә күтамә инструкторхәр ары. Мыхэм къалотагь ыкы къагъельгүағъ ныбҗи зиәм, сабыум ыкы къәхъугъак!әм гу-тхъабыл реанимациер зәрафәшты.

Фондым ишъольыр къутамэ ило-
фышлэхэм шэныгэй зэрэгтэйгээ-
хэр хэвшо нысхъапэхэмкэ аушеты-
гэх.

Цыфыр ошіл-демышші тұхамықлағып зыхафекіл ищілінгіз көзізетегінен-гәннымкіл апәрә іспіләгүр тәррэзү зеребгъезьтірым мәхъянешшо иі, арышь, нәбгыра пәпчі аш фәкъулайн фае. Аш даклоу сымаджхәэм ықіл сәкъатынгіз зиңәхәм уалтыптыншым кіл ағъотынгы шәнгінгъәхәм яшшіларға къякынш.

Хэүтийнм фэзыг хэвьязырыг тэр иёшьинэ Сусан

Сурэхэр: фондым ишъолъыр къутам

ЗЭЗЭГҮҮНЫГЪЭКІЭ дзэ ҚҰЛЫҚҰР

ЛэжьапкIэр сомэ мин 204-м ехъу

Федеральне зэтыгъо ахъщэ тыныр сомэ мини 195-рэ

Шъолъыр зэтыгъо ахъщэ тыныр сомэ мин 500 фэдиз

Муниципальна зэтыгъо ахьщэ тынхэр:

Мыекъуапэкӏэ — сомэ мини 105-рэ.

шъуашэм пае сомэ мин 50

Тэхъутэмыкъое. Джэджэ. Кошхъэблэ. Красногвардейске.

Мыекъопэ районхэмкэ ыкъи Адыгэкъалэкэ — сомэ мини 100 зырыз

Теңізжық районымкі — сомә мини 120-рәсі

Дзэ комиссариатхэм зафэжъугъаз

«Хъарзынэшым хэль тхыгъэхэм зэрарытимкэ, ижыкэ, ильэс 200-кэ узэкэлбэжкэм, мы чыпээр мэз псай хууьстыгь. Урысыдэр къэтысы зэхүми арэущтэй щытыгъеу кважыжы. Тхээльэуплэу зэрэштыгъэр

къаушыхьаты. Непэ тэри а хэзэр льытэгъэкяутэ. Кавказ заор заухыгъэм имафэ Тхээм зыщыфтэгъаз». Аш къытфэзытогъэр чыг плашэм непэ иухумаклоу, гүнэ льзыифыре Бастэ Айдэ-

— *Иофым изытет икъэбар цыфхэм язгэи, ахъщэ зэхатльхи, анахь специалист дэгүхэр Москва къитицихи чыгым едгээзагъэх.*

Шүцэ фэдэр ЫШЬХЬ

Сурэтым итыр ильэс 257-рэ зыныбжь чыг дахэу, хы Шүцэ йушом и Шэхапэ дэтыр ары. Ар Урысые мэхъянэ зиэ чыопс саугъэтэу 2013-рэ ильэсүм къэралыгъом ичыг плашъэхэм ясатырэ хагъэуцуагь, чынальэм итарихъ-культурнэ кэнхэм ахалытагь. Метрэ 30-м ехуу ильэгагь, метри 10 ихьурэягь. Мыщ фэдэ, Урысыер хэгъекли, Европэми итэп.

мыр. Ар илакъокэ Шэхапэ шыц, ау Мыекъуапз къышыхъуль юки щангуу, сэнэхтэй щызэригъэгъотыгь. Ау тыхжым иль къеджэжыгъеу, къизхэкыгъэм къыгъээжыгъеу чыгым лъэпльэ. Аш нэмикэу адигэм итыгъуасэ, икэен зышольаплэхеми чыгым игъашэ нахь къыхъэ шыгъэнир ашлолоф. Ильэситу фэдизкэ узэкэлбэжкэм, аш фэгъэзагъэхэр Москва къирашхи чыгыр зэгомыкыным юки зэхэммыкыкленым фэшльчл лъахъэхэр тыралхъягъех, ешшлэгъэх.

— *Иофым изытет икъэбар цыфхэм язгэи, ахъщэ зэхатльхи, анахь специалист дэгүхэр Москва къитицихи чыгым едгээзагъэх.*

ИмыщиkIagъэр раун-кIэхыгь, чыгыр зэхан-хагъ. Къэдгээнэжыгь, мыш фэдзу дахэу тлэгъуным пае игъашэ ллыдгъэкIомагь, — къытфиIотагь Бастэ Айдэмыр.

Къалэу Шъачэ ипащэ иунашьокэ ПсышIопэ районным иадминистрации чыг дахэр къышыхъягь. Метрэ заулкэ къыкIэрыкIыгъеу хуураеу къеуухъэ. Аш ишIуагъэкэ ылъапсэхэр цыфыбэ лъакъохэм ащауумагь, игъашэ лъагъэкотагь. КъыткIэхъухъэрэ ллэужхэм блэкыгъэм исаугъэт къальэгъузынмкэ амалышу щыгхъугъэ.

Непэ Шэхапэ дэт чыг дахэр

чыопсым исаугъэт къодыен, зеклохэр бэу къызэолэрэ чыпэу щыт. Урысыем ыкыл Iекыб къэралыгъохэм къарыкIырэ хъакIэхэр мыщ екlyалхэ. Тыгъусэрэм ибзэмийу саугъэтэу ллэшлэгъуиту нахыбэ зыныбжьыр зэральэгъурэр ахэмкэ хъаламэтыгь. Джаш фэдэу ашдэж лъэпкэ культурэм икъэгъэлэгъонхэр щызэхашх, адыгэ шэн-хабзэхэм, Iашлагъэхэм зеклохэр нэуласэ ашыфаших. Мыги чыгым идэхагьэ цыфхэм къафызэуихынм зытырэгъэсхыхэ. Гъатхэм къыгъеу-щыжыгъеу къэтэмийнм фэхъазыр. Шэхапэ дэсхэри аш икъэгъэгъэ гоххэм ягуалеу апэ—пльэх.

АНЦОКЬО Ирин.

Сурэтыр: Анцокьо Ирин.

«ЭкоЦентрэм» къеты

Гъатхэм нахьыбэ хъугъэ

Пыдзэфэ инэу цыфхэм къирахырэр джырэ фэдэ уахтэм нахьыбэ мэхъу. Сыда пломэ дунаир къызыфабэкэ унэхэм гъэцкIэжын IофшIэнхэр арашылIэнхэу рагъажьэ, унэгьо псэуальэхэр зэблахъух... Аш фэшл пыдзэфэ инхэм шуузэрадэзеклощтыр джыри зэ шуугу къэтэгъэкIыжы.

Пыдзэфэ инкэ альятэхэрэм ашыщых унэгьо псэуальэхэр, гүшьлэм пае, плэкли, стол, пхъэнтIэкли зыфэпоштхэр, унэгьо техникэр, спортым епхы—

гээ пкъыгъохэр, гъэцкIэжын IофшIэнхэм къапыкIыгъэхэр, нэмикIхэр. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ачлэсхэм хэккыр зэрхыхылэрэ чыпIэхэм пыдзэфэ инхэм алае чыпIэхэр хэушхъафыкыгъеу ялх. Унэе псэупIэхэм ачлэсхэм тхамафэм ээ щагум къидахыныш, гьогу гүнэм къастьыльынэу щыт. Графикым диштэу ар Iуашы.

Къыхэдгээшымэ тшоингъу, хэкIитэкьюпэ чыпIэхэр муниципальнэ образованихэм къагъэнэфгээ чыпIэхэм ашыгъэпсигъэх. Арышь, ахэм ашлокIэу, ежь зыышшоингъом пыдзэфэхэр щызэтизэтикхээрэм унашью щылэр аукъю.

Шуугу къэтэгъэкIыжы, графикэу хэккыр зэрэуащырэр шьолтыр операторым интернет нэклубгьо ит. Мары аш иадрес: <https://adygeya.clean-rf.ru>. Упчэ гумэкыгъо зиэхэр мы телефонхэмкэ төонхэ альэккыщт: 8.962-868-14-62, 8.800-707-05-08.

Квитанциехэр игъом аIэкIахъанхэу

Цыфхэм хэкIэу къирахырэм ыпкIэ зератыщт квитанциехэр игъом аIэкIахъанхэу «Эко-Центрэм» мы уахтэм еупльэкъу.

Хэбзэгъэуцугъэм къызэрэшьдэлъятахъэмкэ, пыдзафэхэм ядэшынкэ фэозошхэм апкэ маэз къэс и 10-м шомыкIэу зэкээмэ атын фае. Аш фэшл и 10-р зытекъыкэ ар зэртихъэгъэ тхъаплэхэр «ЭкоЦентрэм» егъэхъазырхэш, къыхаутынхэу, етланэ зэбгыращынхэу типографилемэр почтэмэр афегъэхых. Ахэр къыкIэлтыкIорэ мазэм и 1-р къэмисызэ цыфхэм аIэкIахъанхэ фае.

Арэу щытми, квитанциехэр игъом къызэрэфамыхъыгъэхэм къыгъэтхуусыхэрэр нахьыбэ хууьгъэ. Аш фэдэ рихыилагъэхэм охътабэ тырамыгъашэу макъе къытагъэунэу тъкъяджэ. Аш пае компанием иофисхэм шъукъякулпэмэ хууьт. Адресхэр шуугу къэтэгъэкIыжых: **Мыекъуапэ, урамэу Пионерскэр, 297-рэ, Адыгэхъал, урамэу Советскэр, 2В, поселкэу Яблоновскэр, урамэу Школьнэр 10/1.** Джаш фэдэу «ЭкоЦентрэм» интернет нэклубгьо е ителефонхэр жуу гэфедэхэм хууьт.

«ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шьолтыр къутамэ ипресс-куулыкъу.

АР-М и Къэралыгъо автоинспекции къеты Гъогу зэпырыкIыпIэм хэта щышъхьаIэр?

Тиурамхэм автомобильхэр жыугъэу зэращызеклохэрэм даклоу, күшхъэфачъэхэр, электросамокатхэр ыкли нэмыхэр къатехъэхэ хъугъэ. Йофыгъоу къэуцурэр ахэр зерагъэйорышэн фаем пыль шапхъэхэр икьюу зэклэми зэрамышэрэр ыкли ахэм атегъэпсыхъэгъэ хэушхъафыкыгъэ гьогухэр зэрэшмыэхэр ары. Упчэ къэуцу — зигугъу къэтшыгъэ амалхэм ащыщэу хэта фэгъэкуатэ зышын фаер, водителым гьогу зэритынэу щытыр? Джэуапхэр къытыжыгъэх Адыгеим и Къэралыгъо автоинспекции пропагандэмкэ иотдел ипащэу, полицием иподполковнику Бзэджэжыкъо Мурат.

— Мы юфым ылъэнүкъоктэ тишьольыр гумэкъыгъошхо илэу щытэп. Сыда пломэ электросамокатхэр зыщагъэфедэрэ закъор къалэу Мыекъуап, районхэм ахэр ашылхээл. Гъэтхэгъэмэфэ лъэхъанхэм кушъхъэфачьхээр зыгъэлорышлэхэрэр нахыбы мэхъух. Гъогурыкъоним ишапхъэхэу Урысыем щигъэнэфагъэхэр тиди хэткли щызэфэд. Аш къызэрэцилрэмкэл, амыгъэлорышлэрэ лъэрсрыкъо зэптырыкъылэхэм кушъхъэфачьэр, электросамокатыр е нэмикли мобильнэ амалхэр зыгъэлорышлэхэрэр къызытыцуухэклэ, зытесхэ транспортным къемыхъгъэхэмэ, водителхэм бластькъыщтхэл. Ау ахэр лъэсхэу агъэлорышлэрэ амалхэр лэклэ альгъэу зэптырыкъылэм къызытхъэхэклэ, фэгъэклотэн ялэ мэхъу, — хигъеунэфыкъыгъ Бзэджэжъыкъо Мурат.

Тигүштээгээр кызызериулагъэмкэ, джащ фэдэу ша-
ххээхэм зэрахэтэй щагу клоцым дахь э зыхыкээ
(джабгү, сэмэгү илэп) е гьогу зэхэкынэл кышигъа-
зэ зыхыкээ зэкэри (пъэрсыркохэри, мобильнэ амалхэм
атесхэри) блигупчынхэу щит. Ау ахэр лъэрсырко
зэпырыкынэхэм лъэсэу темыхыгъэхэмэ, водителым
фэгъэкотэн афишынэу щитэп. Ау, сыйдэу хъугъэми,
водителым пшъэдэкыгъяа үхыхырээр нахьыб. Щынэгъо-
шхо кызыздээзыхын зыльэкыищт транспортным исэү

льэсрыкъом илажъеми, аш ипсауныгъэ е ищылэнэгъэ зэрар рихыгъэ зыхъукъэ, ихынльагъэ ельтыгъэу, пшьэдэкъыжъ гъэнэфагъэ водительым къызэрежэрэр зыщигъэгъупшэ хъуштэп. Зи зырамыошт закъор амал имылекъэ зэрар рихыгъэмэ е изэрар зэкъыгъэм ишлэхэлъяа изекъуякъэ ар къыхэкъыгъэмэ.

— Күшъхъэфащэхэр ыкыл нэмыйг транспорт лъэп-къэу зы нэбгырэл зеклонымкэ ыгъэфедэн ылъэкынштамалыр (СИМ) зезыфхэрэм анахьэу зафэдгъазэтышоигыу лъэсрүкъю гъогухэм атемыхъэхэу, автомо-бильхэм афэсакыхээзэ, гъогубгъум готхэу зеклонхэу. Ильэс 14 мыхьугэе кэлэццыкъул күшъхъэфащэм тесэү автомо-бильхэр зэрыклохэрэ гъогум төхөн тифтэп. Ильэси 7 — 14 зыныбжхэу күшъхъэфащээр зыгъе-федэхэрээр тротуархэм, лъэсрүклохэр зыдэцьсхэм, күшъхъэфащэхэм апае хэушхъяфыкыгъэ гъогухэр ары кызынчачынханхэ альэкштийр. Ильэс 14-м шлокыгъэхэр автомо-бильхэр зэрыклохэрэ гъогум күшъхъэфащэмкэ зытхэхээкэлэ, гъогубгъум готхэу клонхэу щыт, лъэсрүкъю зээлырыкынштэхэр зэпышшумычых! Күшъхъэфащэм шыукъехи, ар шыуабгъукэ шыуыгъэу гъогум шүүзэлпрык!! — elo Бээджэжьыкъо Мурат.

АСДЧАН ЭМБЫЛЫ

Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъор къызысыкіэ, кілэцькіухэм охътабэ урамым щахы ыкы нахъбэрэмкіэ ны-тыхэр икъоу алтыплъэнхэу хүрэп. Статистикэм къызэригъэльягъорэмкіэ, анах щынагьо зышъхарьт купхэм ашыщых ильэс 14-м къыщегъэжъагъэу 16-м нэс, ильэси 10 — 14, ильэси 7 — 10 зыныбжъхэр. Тигуышыгъу къызэриуагъэмкіэ, мобильтнэ амалхэм алпк къыкыкіэ тишъольтыр авариеу щыхъурэр зырыз дэд, кушъхъэфачъэхэр, мопедхэр зезыфэхэрэм япхыгъэу хууѓе-шагъэхэр нахъ къыхэфэх, ау ахэри бэдэдэу пфэшштэл. Арэу щытми, гъогу полицейскэхэм ильэс реным зэпымыюу пэшшорыгъэшь юфтьхъабзэхэр ныбжыкіэхэм афызэхашхэх. Кілэцькыкіухэм ящынэгъончьягъэ гъэптигъэйным общественности, ны-тыхэри, кілэеѓаджэхэри къыхагъэлажъех.

Хэушъяфык Йыгъэ т Йысып Іхэр жъугъэфедэх!

Кіеләцыкүхәр щынэгъончъеу автомобилькіә зещэгъэнхэм фәйорышләрә һофтхабзәхәр гьогу инспекторхәм бәре зәхащәх.

нэфагъэ фырялэнэу зэрэштым водительхам анала шытныраагъ-алзагъ-

Зыныбжъ имыктугъе кълэццыкъухэр зещгъэнхэм пшъэдкъижъ хэльэу нытыхэр екюлэнхэм полицейскэхэр къыфэджагъэх. Водител пэгчь зэрзеклорэм ильэшыгъэ льытпъэжын ыкчи игъом къеуцужышишъуным фэхъязырын фае.

Джащ фэдэу автоинспекторхэм кы-
лолагъэхэм ашыц хэушхъафыкыгъэ
кэлэццыкү тэссынпээ щылэхэр
зыфэдэхэр, сабыйн ыныбжь елтыты-
гъэу кызэрхэгхышишт, ар автомобилийн
зэригбэгьеуцошт шыкылэр. Сабийхэм
ки яшчанчинээ узумэрэнчимкээ миц

кі яшыңынгъэ ухъумәгъәнымкіә мыр
лоу зэрэштыр полицейскәхәм къыха-

гъэштыгь. Кіләцѣкъылукъ пкъынэ-лынэр зэрэзэхэлым
лиштав хүчүүхэфүкъынга түснэлэр гъэснэгъа.

Гъогу хъугъэ-шлагъэм зыхафэхэклэ, сабыир акокл исымэ нахь щынэгъончъэу ны-тихэм зэральтыэрээр зэрэмьтэрэзээр гущылэгъу зыфэхъугъэхэм агурагъэ-
жул.

Кіләңцықылұ-пассажирхәм гъогум къыштыхъун ылъ-
къыштым зыгорә хашыыхъан амал яләп, ахәм ящын-
гъончыагъе нахыжъхәм зэрәштытәу алә иль. Арышь,
язекlyakъе акылыгъе хэлтэй ыкъи яшэн-гъэсыкъләкъе
щысәтхып! Пеу ны-тихъэр щытынхә фae. Автомобилым
зитысхъэхәкъе щынегъончъе бгырыпхыр зытыраль-
хъанеу, зыныбжъ имыкъугъе къадисмә, амал зәри! Екъе
ар аухъумэнэу шыт.

Кіләцкылукхер зеңгәрәнхәм ишапхъәхәр зыуқью-хәрәм пышәдекілүйеу арагъәхыырәр полицейскәхәм йофтхъабзәм хәләжъаягъәхәм агу къагъәкілүйеу.

ПшъэдэкІыжь рагъэхъышт

Гъогурыкъоным ишапхъэхэр зыукъогъэ хъульфыгъэу полицием кыубытыгъэм административнэ пшъэдэкъыжъэу чэщ-зымэфэ 30 хъапс тыральхъагь.

Интернет хытыуухэм ыккің къэбар жұғығем иамалхэм къарыхъэрә къэбархэм полицием икъулайкъуш! Ехэр альыптельхәзә, зыщыш амыш! Ерә водителү къералыгъо номерхэр зытемыль автомобильр шапхъэхэр ыуқуохәзә зәргиғэөрорыш! Ерәрә зәрыйт видеор къагъотыгъ. Ар Мыекъуапә иурамхэм арычъәзә, нәмымы!

машинэхэри щынэгьо чыпилэхэм аригтафэхэу хэтыгъ.
Нэүжүм автомобильм имаркэ ыккэ ар зезифэштэгээр полицием ыгъеунэфыгъ. Мыеекъуапэ щыщ илъэс 40 зыныбжь хульфыгъэу ар кычычэкыгъ. Хэбзээкуйоныгъэхэр зезыхъагаар аубытыгъ ыккэ аш ыльянэйкъокэ административнэ протоколи З зэхагъяацагь.

Автоинспекторхэм зэрагъяунэфыгъэмкэ, транспорт амалыр зэрифэнэмкэ фитынгъэ хуульфыгъэм ила- гъэп, аш идокументхэм ялаль э зикьыгъэр бешлагъэ ыкли ар лыгъэктотагъэп. Аш нэмэйкэу, пүэкэ поста- новлениеу тыратхэгъягъехэу klyaché зинэ хуугъяхэм кэзлихад нийтээ з тээвэрхэс нийтийн нийтээ

къадыхэльтигээ тазырхэр ытыжбыгэхэп.
Ары паклошь, мы хульфыгээм ышлээз, нэхъоинчээ шапхъэхэр ыу��ьоشتыг. А 1офымкээ 2016-рэ ильэсүм къыншэгжээхяагьээр пчыагъэрэ администрив-на шпъэдэккыжь рагзэхьыг. Я 264.1-рэ статьямкээ Тюгогогууре халс тыральхьагаа ыкли гьогу транспорт чийгээ шалт и 3-иц сий илжээс ахуй.

*Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр
иашъына Сусан*

Атлетикэ онтэгъур

Тикомандэ апэрэ чыпшэр кыдиҳыгъ

СРЕДИ ЮНОШЕЙ И ДЕВУШЕК

13-15 лет и 13-17 лет

Атлетикэ онтэгъумкэ Урысыем изэнэкъоку къалэу Оренбург щыкъуагъ. Ильэс 13 — 15 ыкчи 13 — 17 зыныбжыхэр аш хэлэжьагъэх. Адыгэ Республика м спортсменхэм медалиш къахыгъ ыкчи нахыжихэр зыхэт купымкэ тикомандэ теклонигъэр кыдиҳыгъ.

Шъольырим ихэшипыкыгъэ команда хэхъагъэх олимпийскэ резервым спорт еджалэхэй М.Н. Чыржынным ыцэ зыхырэмрэ Тэхъутэмкье районым щыэмрэ. Ильэс 13 — 15 зыныбжыхэм якуп зыщызыушетыгъе Андрей Кармановым (Тэхъутэмкье

11-рэ хуугъэх. Нахыжихэм якуп хэтыгъэ тиспортсменхэм медалишту къахыгъ. Къаджэу Улалэ ёщ ёш Бгъашэ Асхад ятюнэрэ хуугъэ, Тэхъутэмкье районир къэзигъэльэхъогъа Валерия Гарькуша ящэнэрэ чыпшэр кыфагъэшшошагъ. Ильэс 13 — 17 зыныбжыхэм якуп зыщызыушетыгъе тиспортсменхэм гъэхэгъэшшухэр зэршыгъэхэм ишуагъэкэ Адыгэим икомандэ теклонигъэр кыдиҳын ылъекыгъ.

Баскетбол

Хъакшэр ыпэки лъэкшатэх

Урысыем ичемпионат и Апшэрэ лигэ хэт «Динамо-МГТУ-р» медальхэм афэбэнэрэ командахэм къахэзигъ.

Мы мафэхэм Мыекъуапэ ибаскетболистхэр «Нефтехимиким» дешлагъэх, зэлукшгыуитум изэфхысыжхэмкэ Тобольскэ илъякохэр ыпэки лъэкшатэх.

«Динамо-МГТУ» (Мыекъуапэ) — «Нефтехимик» (Тобольск) 159:72 (12:8, 13:20, 16:22, 18:22).

Тобольскэ щыкшгъэ апэрэ ёшэгъум ыуж Адыгэим икомандэ финалныкъом ихбаны ыкчи хагъэунэфыкырэ чыпшэр афэбэнэм фэш очко 13-кэ апэ итэу

теклонигъэр кыдиҳын фэягъ. Ауар тибаскетболистхэм къадэххүгъэп. Тиспортсменхэм ашыщхэм шъобжхэр зэраташгъэхэм, анахь ёшлэхэдэх ашыщэу Александр Милютинир команда зэрэхэгъыжыгъэм къахэкшэу зэнэкъокуум икшэх эдзыгъо мыш фэдэ зэфхысыжхэр фэхуугъэх. «Динамо-МГТУ-р» щешшэхэрэ Данила Донсовым, Алексей Павловым, Николай Муха мы зэлукшгыуум дэгъоу зыкъышгъэлъэгъуагъ нахь мышэмии, хъакшэр

хэр хэпшыкшэу нахь лъэшыгъэх. Джы Адыгэим ибаскетболистхэр я 5-рэ чыпшэр фэбэнэштых.

Зэхэзыщагъэр
ыкчи кызыдзыгъэхъогъэр:
АР-м лъэпкэ Йофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкэгъухэм адьряшэ зэхъэшмкэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдзыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къайхыэрэ А4-кэ заджэхэрэ тхапэхэу
зипчъагъэкэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлгээ, шрифтыр
12-м нахь цыкшнэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэхъэгъэжокхын.
E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын Йофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкчи зэлъи-
Іэсикэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ
Чыпшэр гъэоры-
шапл, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутыгъэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэхъэмкэ
пчагъэр
4178
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 511

Хэутын
уздыкшэрэхэн
щыт уаххатэр
Сыхатыр
18.00

Зыщыхаутыгъэр
уаххатэр
Сыхатыр 18.00

Редактор шхьаэр
Мэшлээкъо С. А.

Редактор шхьаэр
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшьэдэкшыгъэ
зыхъырэ
секретарыр
Жакшыкъо А. З.